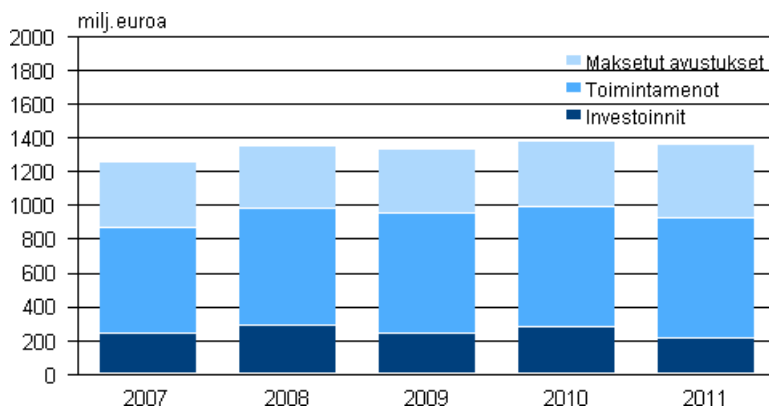

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot 2011

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot vähenivät hieman vuonna 2011

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot olivat Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2011 noin 1,4 miljardia euroa. Edellisvuoteen verrattuna menot vähenivät hieman. Valtion osuus menoista oli 52 prosenttia ja kuntien ja kuntayhtymien osuus 48 prosenttia.

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot 2007–2011

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenosta suurin osa, 717 miljoonaa euroa, oli toimintamenoja. Ympäristönsuojelun avustuksia maksettiin 431 miljoonaa euroa. Investointimenot olivat 205 miljoonaa euroa. Toimintamenojen ja avustusten yhteissumma kasvoi 47 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta. Investointeihin sen sijaan käytettiin 69 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Ympäristönsuojeluun liittyvillä tuloilla rahoitettiin puolet ympäristönsuojelumenosta.

Julkisen sektorin ympäristömenotiedot julkaistaan sulautettuna. Toisin sanoen, laskelmissa on huomioitu valtion ja kuntien väliset rahansiirrot. Toimintamenot eivät sisällä korkoja ja poistoja.

Julkisen sektorin avustukset ympäristönsuojeluun maksoi pääosin valtio. Investointi- ja muut avustukset olivatkin valtion suurin ympäristönsuojelun menoerä, yhteensä 434 miljoonaa euroa. Eniten avustuksia valtio maksoi maatalouden ympäristötukena, joskin osan tästä tuesta rahoitti Euroopan unioni. Ympäristönsuojelun toimintamenoihin valtio käytti 255 miljoonaa euroa. Ne sisälsivät lähinnä hallinto-

ja hankintamenoja. Ympäristönsuojelun investointeja valtio teki 22 miljoonan euron edestä, mikä oli selvästi vähemmän kuin kahtena edellisenä vuonna.

Kuntien ja kuntayhtymien sekä niiden liikelaitosten ympäristönsuojelumenoista suurin osa, 462 miljoonaa euroa, kului toimintamenoihin. Ympäristönsuojelun investointeihin kunnat ja kuntayhtymät käyttivät 183 miljoonaa euroa ja avustuksiin 4 miljoonaa euroa. Investointimenot olivat 40 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuotta aiemmin. Erityisesti kuntien ja kuntayhtymien ympäristönsuojeluinvestointien määrä saattaa vaihdella vuosittain huomattavasti.

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenoista käytettiin vuonna 2011 vähän yli puolet jätevesihuoltoon ja vesiensuojeluun. Jätehuoltoon menoista kului runsas kymmenesosa ja luonnonsuojeluun kahdeskymmenesosa. Vajaa kolmannes ympäristönsuojelumenoista kohdentui hallintoon ja muuhun ympäristönsuojeluun, kuten esimerkiksi ilmastonsuojeluun tai toimenpiteisiin, jotka vaikuttavat moneen ympäristönsuojelun osa-alueeseen.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot 2007-2011.....	4
Liitetaulukko 2. Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot osa-alueittain 2007-2011 (sulautettu).....	5
Laatuseloste: Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot.....	6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
	Milj. euroa				
Valtio					
Toimintamenot ¹⁾	210,3	235,8	257,8	255,1	255,1
Tulot	32,6	39,5	43,7	40,6	41,6
Investoinnit	18,3	24,0	44,6	51,0	22,4
Maksetut investointiavustukset	38,1	38,8	34,5	31,3	48,4
Saadut investointiavustukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksetut avustukset	345,1	330,0	346,5	357,0	385,2
Menot yhteensä	611,7	628,6	683,3	694,3	711,1
Tulot yhteensä	32,6	39,5	43,7	40,6	41,6
Kunnat ja kuntayhtymät ²⁾					
Toimintamenot ¹⁾	414,7	447,4	451,9	455,2	462,1
Tulot	563,2	582,9	580,4	604,7	628,3
Investoinnit	221,3	263,8	189,5	222,7	182,6
Maksetut investointiavustukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saadut investointiavustukset	19,0	18,7	11,4	10,6	19,1
Muut maksetut avustukset	4,4	5,3	4,6	4,3	4,4
Menot yhteensä	640,4	716,5	646,1	682,2	649,1
Tulot yhteensä	582,2	601,6	591,7	615,2	647,4
Julkinen sektori yhteensä (sulautettu)					
Toimintamenot ¹⁾	625,0	683,2	709,7	710,3	717,2
Tulot	593,1	617,1	617,9	639,7	664,6
Investoinnit	239,6	287,9	234,1	273,7	205,0
Maksetut investointiavustukset	36,3	35,8	32,3	30,4	43,1
Saadut investointiavustukset	17,4	17,5	10,4	9,7	13,8
Muut maksetut avustukset	349,5	334,3	351,0	361,2	388,2
Menot yhteensä	1 250,5	1 341,1	1 327,1	1 375,6	1 353,5
Tulot yhteensä	610,4	634,5	628,4	649,4	678,4

1) Ei sisällä korkoja ja poistoja

2) Sisältää kuntien ja kuntayhtymien liikelaitokset

Liitetaulukko 2. Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot osa-alueittain 2007-2011 (sulautettu)

	2007	2008	2009	2010	2011
	Milj. euroa				
Jätevesihuolto¹⁾					
Toimintamenot ²⁾	230,6	253,2	251,6	249,6	258,3
Poistot	98,6	102,7	107,7	115,4	117,7
Tulot	383,6	392,1	393,1	411,2	430,7
Investoinnit	148,9	207,4	142,3	187,2	161,3
Maksetut investointiavustukset	6,7	5,6	6,0	5,8	6,1
Saadut investointiavustukset	17,2	16,5	10,3	7,7	11,6
Muut maksetut avustukset	267,5	272,9	285,7	293,8	294,3
Menot yhteensä	653,7	739,1	685,7	736,3	720,0
Tulot yhteensä	400,8	408,5	403,4	418,9	442,3
Jätehuolto					
Toimintamenot ²⁾	117,1	126,7	129,9	138,5	135,1
Poistot	14,4	15,1	15,6	19,4	19,4
Tulot	156,4	164,1	161,2	169,8	174,7
Investoinnit	50,0	31,9	41,9	30,2	18,0
Maksetut investointiavustukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saadut investointiavustukset	0,1	1,0	0,1	1,5	2,2
Muut maksetut avustukset	2,5	0,8	0,1	0,0	0,7
Menot yhteensä	169,6	159,4	171,9	168,8	153,8
Tulot yhteensä	156,5	165,1	161,3	171,2	176,9
Luonnonsuojelu					
Toimintamenot ²⁾	6,9	5,0	5,5	6,4	6,0
Poistot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investoinnit	4,3	6,5	15,7	14,4	12,9
Maksetut investointiavustukset	27,3	19,7	22,6	20,7	33,9
Saadut investointiavustukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksetut avustukset	13,0	12,8	13,3	13,9	14,0
Menot yhteensä	51,4	44,0	57,1	55,3	66,8
Tulot yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hallinto, muu ympäristönsuojelu					
Toimintamenot ²⁾	270,4	298,4	322,7	315,9	317,7
Poistot	1,8	1,4	1,7	1,5	1,1
Tulot	53,1	60,9	63,7	58,7	59,2
Investoinnit	36,4	42,0	34,2	41,8	12,7
Maksetut investointiavustukset	2,4	10,5	3,7	3,9	3,2
Saadut investointiavustukset	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0
Muut maksetut avustukset	66,5	47,7	51,9	53,5	79,3
Menot yhteensä	375,7	398,6	412,5	415,1	412,9
Tulot yhteensä	53,1	60,9	63,7	59,3	59,2

1) Sisältää vesiensuojelun

2) Ilman korkoja ja poistoja

Laatuseloste: Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot

1. Tilastotietojen relevanssi

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenotilasto kuvaa valtion ja kuntien ympäristönsuojelumenoja ja -tuloja. Se on tarkoitettu yhteiskunnallisen päätöksenteon ja tutkimuksen tarpeisiin.

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenotilastoon on laskettu kuntien ja kuntayhtymien sekä niiden liikelaitosten ja valtion toimintamenot, investoinnit, maksetut investointiavustukset ja muut maksetut avustukset. Mukaan on otettu menoerien lisäksi julkisen sektorin ympäristönsuojeluun kohdistuvia tuloeria nettovaikutuksen kuvaamiseksi. Näihin tuloihin ei kuitenkaan sisälly esim. Euroopan unionin rahoitusosuus maatalouden ympäristötuesta.

Toisaalta julkisen sektorin ympäristönsuojelumenoja kuvataan kohdentumisen perusteella. Käytetyt luokat ovat jätevesihuolto, jätehuolto, luonnonsuojelu sekä hallinto ja muu ympäristönsuojelu. Luokitus perustuu kansainväliseen ympäristönsuojelutoimenpiteiden ja -kustannusten CEPA 2000 -luokitukseen (Classification of Environmental Protection Activities and Expenditure). Jätevesihuolto sisältää vesiensuojelun ja luonnonsuojelu luonnon maisemien sekä perinnemaisemien suojelun.

Tilasto on osa Suomen virallista tilastoa (SVT).

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenolaskelmat perustuvat YK:n ja EU:n tilastoviraston Eurostatin luokituksiin, määritelmiin ja standardeihin:

Handbook of National Accounting: Integrated Environmental and Economic Accounting 2003. Final draft circulated for information prior to official editing. UN, EC, IMF, OECD, WB 2003

SERIEE. Environmental Protection Expenditure Accounts - Compilation Guide. Eurostat Theme 2 Economy and finance. European Commission 2002.

SERIEE. European System for the collection of economic information on the environment. Eurostat Theme 2 Economy and finance. European Commission 2002.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot lasketaan valtion tilinpäätösaineiston ja kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilaston pohjalta. Tietoja täydennetään maa- ja metsätalousministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, ulkoasiainministeriön sekä valtiovarainministeriön tiedoilla.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Laskelmiin on valittu valtion tilinpäätösaineistosta momentit, joiden rahankäyttö kohdistuu kokonaisuudessaan tai suurimmaksi osaksi ympäristönsuojeluun. Kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilastosta on valittu tehtäväluokat jätehuolto, vesihuolto ja ympäristöhuolto. Jätevesihuollon osuus on arvioitu vesihuollon tietojen pohjalta.

Valtion aineisto on osa valtiokonttorin lakisääteisesti Tilastokeskukselle raportoimaa valtion tilinpäätösaineistoa, joka perustuu valtionalouden kirjanpitoon. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriöstä on saatu maatalouden ympäristötukitiedot toimenpiteittäin ja palkkiolajeittain. Työ- ja elinkeinoministeriöstä on puolestaan saatu lisätietoja ympäristönsuojeluun kohdentuvista työllisyysperusteisista investoinneista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenoista. Valtiovarainministeriöstä on saatu tiedot aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueiden toimintamenoista ja ulkoasiainministeriöstä tietoja kehitysyhteistyön sekä lähialueyhteistyön ympäristönsuojelumenoihin. Kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilasto perustuu kyselyyn, johon kunnat ovat velvollisia vastaamaan.

Julkisen sektorin yhteissummat ja ympäristölohkoittaiset tiedot on sulautettu. Toisin sanoen, laskelmissa on huomioitu, että valtion ja kuntien väliset tulo- ja menosiirrot eivät lisää julkisen sektorin tuloja ja menoja. Valtion ja kuntien väliset rahansiirrot on siksi vähennetty valtion ja kuntien yhteiseristä (julkinen sektori yhteensä).

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenotilasto julkaistaan vuosittain. Tilaston julkaisuviive on vajaa kaksi vuotta. Valtion tilinpitoaineisto valmistuu tilivuotta seuraavana keväänä ja kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilasto tilastovuotta seuraavana syksynä. Tilastossa käytetään lähdeaineistona lopullisia tietoja.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastotiedot julkaistaan Internetissä Tilastokeskuksen sivuilla, Tilastokeskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -sarjaan kuuluvassa Ympäristötilasto Vuosikirja -julkaisussa sekä Suomen tilastollisessa vuosikirjassa. Lisäksi tilastotiedot raportoidaan EU:n tilastovirastolle Eurostatille ja sitä kautta ne julkaistaan Eurostatin sekä OECD:n tilastojulkaisuissa.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenotilastoa on laskettu Suomessa vuodesta 1994 lähtien vuosittain. Sinä aikana tietojen vertailukelpoisuus ei ole merkittävästi muuttunut, vaikka laskelmiin sisältyvissä valtion talousarvion momenteissa ja kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilaston taluserissä on ollut jonkin verran muutoksia vuosittain. Esimerkiksi valtio on yhdistänyt momenteja ympäristöministeriön hallinnonalalla ja toisaalta laskelmiin on otettu joitakin momenteja lisää. Myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä aluehallintovirastojen perustaminen toi muutoksia momentteihin.

Kuntasektorilla laskelmiin on vaikuttanut ympäristö-, jäte- ja vesihuollon kunnallisten liikelaitosten siirtyminen kunnan tai kuntayhtymien talous- ja toimintatilastosta yrityssektorin tilastointiin vuonna 2002.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenotilastosta voidaan tehdä johtopäätöksiä valtion ja kuntien ympäristönsuojelun toimintamenojen kehityksestä, investoinneista sekä maksetuista avustuksista ja toisaalta niiden kohdentumisesta jätevesihuoltoon, jätehuoltoon, luonnonsuojeluun, sekä hallintoon ja muuhun ympäristönsuojeluun.

Lisätietoja

Merja Eskelinen 09 1734 3255

Jukka Muukkonen 09 1734 3224

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds 09 1734 2257

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot 2011, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 2323-1572 (pdf)